

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 34.

Vydána dne 23. května 1938.

Cena: Kč 1.—.

Obsah: (101.—105.) **101.** Zákon o soustavě drobných peněz. — **102.** Vyhláška o dovozu československých platidel. — **103.** Vyhláška, kterou se uveřejňuje opatření Národní banky Československé o vývozu platidel v cestovním styku. — **104.** Vyhláška, kterou se uveřejňuje opatření Národní banky Československé o tuzemských úhradách pohledávek proti cizině a o nakládání s československými platidly došlými hotově z ciziny. — **105.** Vyhláška, kterou se prohlašuje za závaznou hromadná smlouva pracovní pro samostatné přádelny na mykanou vlnu, ovčí vlnu, vigogne a odpadky v soudních okresech Liberec, Chrastava a Jablonec nad Nisou.

101.

Zákon ze dne 18. května 1938 o soustavě drobných peněz.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

A. Drobné mince.

I. Soustava.

§ 1.

Jako drobné mince měny československé ražiti jest:

- mince po 50 Kč a 20 Kč ze stříbra;
- mince po 10 Kč a 5 Kč z čistého niklu;
- mince po 1 Kč, 50 a 20 haléřích ze spěže (bronzu) niklové;
- mince po 10 a 5 haléřích ze směsi mědi se zinkem.

II. Ražba.

§ 2.

(1) Mince po 50 Kč jsou ze směsi v poměru 900 dílů stříbra ke 100 dílům mědi, mince po 20 Kč ze směsi v poměru 700 dílů stříbra ke 300 dílům mědi. Z kilogramu mincovního kovu se razí 50 kusů padesátikorun a 83 333 kusů dvacetikorun. Průměr padesátikoruny jest 37 mm, dvacetikoruny 34 mm.

(2) Mince po 10 Kč a 5 Kč jsou z čistého niklu. Z kilogramu mincovního kovu se razí 100 kusů desetikorun a 125 kusů pětikorun.

Průměr desetikoruny jest 30 mm, pětikoruny 27 mm.

(3) Mince po 1 Kč, 50 a 20 haléřích jsou ze spěže (bronzu) niklové, smíšené v poměru 20 dílů niklu s 80 díly mědi. Z kilogramu mincovního kovu se razí 150 kusů korun, 200 kusů padesátníků a 300 kusů dvacetníků. Průměr koruny jest 25 mm, padesátníku 22 mm a dvacetníku 20 mm.

(4) Mince po 10 a 5 haléřích jsou ze směsi o 92 dílech mědi a 8 dílech zinku. Z kilogramu mincovního kovu se razí 500 kusů desetníků a 600 kusů pětníků. Průměr desetníku jest 18 mm, pětníku 16 mm.

§ 3.

Ražba všech druhů mincí budiž co nejpřesnější. Pokud toho nelze naprosto dosíci, dovolena jest úchylna nahoru i dolů, a to u padesátikorun v hrubé váze i v čistosti $\frac{5}{1000}$, u dvacetikorun v hrubé váze $\frac{10}{1000}$ a v čistosti $\frac{5}{1000}$, u desetikorun a pětikorun v hrubé váze i v čistosti $\frac{10}{1000}$, u korun, padesátníků, dvacetníků, desetníků a pětníků v hrubé váze $\frac{20}{1000}$ a v čistosti $\frac{10}{1000}$.

§ 4.

Na všech mincích jest znak republiky Československé s nápisem „REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ“ a označení hodnoty.

§ 5.

(1) O zevní úpravě mincí po 5 h, 10 h, 20 h, 50 h, 1 Kč, 5 Kč, 10 Kč a 20 Kč platí i nadále

ustanovení vládního nařízení (I) ze dne 28. dubna 1933, č. 67 Sb. z. a n., o zevní úpravě nového pětadvacetníku a dosavadních mincí po 5, 10, 20, 50 haléřích a 1 Kč, a vládního nařízení (II) ze dne 12. března 1934, č. 48 Sb. z. a n., o zevní úpravě nové stříbrné dvacetikoruny a dosavadních mincí stříbrných po 5 a 10 Kč.

(2) Celkovou zevní úpravu mince po 50 Kč stanoví vládní nařízení.

(3) Vydání mince po 10 Kč z čistého niklu vyhlásí ministr financí ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 6.

(1) Na paměť událostí významu celostátního lze raziti mince po 50 Kč a 20 Kč též jako mince pamětní, v každém jednotlivém případě však nejvíce za 50,000.000 Kč. Celkovou zevní úpravu těchto mincí stanoví vládní nařízení.

(2) Mince tyto, stejně jako jubilejní desetikoruny z roku 1928 (§ 15, odst. 3) a pamětní dvacetikoruny z roku 1937, nevčítají se do přípustné výše stanovené v § 13.

III. O b ě h.

§ 7.

(1) Státní a jiné veřejné pokladny, jakož i Národní banka Československá jsou povinny, pokud tím vážně netrpí jejich služba, přijímatí všechny drobné mince bez omezení.

(2) Ve styku soukromém není nikdo povinen přijímatí padesátkorun a dvacetikorun více než za 500 Kč, desetikorun a pětikorun více než za 250 Kč, korun více než za 50 Kč, padesátníků a dvacetníků více než za 25 Kč a desetníků a pětníků více než za 10 Kč.

§ 8.

(1) Všechny poštovní úřady jsou povinny, pokud tím vážně netrpí jejich služba, v mezích hospodářské potřeby vyměňovati předložené druhy drobných mincí neopotřebovaných nebo jen obyčejným oběhem opotřebovaných za druhy jiné.

(2) Tím není dotčen § 32 zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb. z. a n., o akciové bance cedulové.

(3) Národní banka Československá jest povinna ve hlavním ústavu i ve filiálkách vyměňovati drobné mince neopotřebované bez omezení za jiná platidla a mince obyčejným

oběhem opotřebované za platidla téhož i jiného druhu.

§ 9.

(1) Drobné mince, které byly opotřebovány jen obyčejným oběhem, přijímají státní a jiné veřejné pokladny, jakož i Národní banka Československá i jako zákonitě platidlo i na výměnu, avšak nevydávají jich, nýbrž dávají je přemincovati.

(2) Mince jinak než obyčejným oběhem zlehčené nebo poškozené nejsou zákonným platidlem. Státní a jiná veřejná pokladna, jakož i Národní banka Československá, u nichž se taková mince objeví, vyloučí ji z oběhu tím, že ji nápadným způsobem znehodnotí a straně bez jakékoliv náhrady vrátí.

(3) Mince padělané propadají bez náhrady státu a zasílají se státní mincovně.

(4) Posouditi, jde-li o opotřebování obyčejným oběhem či o jiné poškození nebo o padělek, přísluší státní mincovně.

§ 10.

Haléřové platy pěti nedělitelné, ať konají se hotově nebo jinak, jest zaokrouhliti a uznati tak, že zbytku 1 nebo 2 haléřů se vůbec nedbá, kdežto za 3 nebo 4 se platí celých 5 haléřů.

B. Drobné peníze papírové.

§ 11.

(1) Drobnými penězi papírovými jsou dosavadní papírové 10 Kč a 20 Kč, jakož i bankovky Národní banky Československé po 50 Kč; zůstávají zákonným platidlem, pokud nebudou vyměněny za mince.

(2) Pokud jsou drobné peníze papírové v oběhu (odstavec 1), může Národní banka Československá vydávati v dohodě s ministrem financí na účet státu drobné peníze papírové stejných hodnot nového vydání (typu).

(3) Ustanovení o bankovkách obsažená v §§ 14, 17 až 25 a § 26, odst. 2 zák. č. 347/1920 Sb. z. a n. a v čl. VI zákona ze dne 23. dubna 1925, č. 102 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon právě zmíněný, platí obdobně o drobných penězích papírových.

§ 12.

O hodnotu bankovek po 50 Kč, které jsou v oběhu v den účinnosti tohoto zákona, snižuje

se celkový oběh bankovek Národní banky Československé. Peníz takto uvolněný jest příjmem státu; bude ho použito na ražbu mincí po 50 Kč a zbytku na snížení krátkodobého zadlužení státní pokladny.

C. Ustanovení společná.

§ 13.

(1) Všechny drobné mince (§ 1) a drobné peníze papírové (§ 11) vydávají se do oběhu jen na účet státu, a to nejvíce 160 Kč na hlavu podle počtu obyvatelstva zjištěného posledním úředním sčítáním lidu.

(2) Oběh jednotlivých druhů mincí (§ 1) a drobných peněz papírových (§ 11) lze zvýšiti nad skutečný stav v den účinnosti tohoto zákona toliko podle skutečné jejich věcné potřeby zjištěné Národní bankou Československou.

(3) Překročí-li zásoba drobných peněz téhož druhu u Národní banky Československé 10% takových drobných peněz do oběhu vydaných a toto překročení nejméně 6 měsíců potrvá, jest státní správa finanční povinna vyměnití Národní bance Československé na její žádost tuto část drobných peněz přesahující 10% podle své volby buď za jiný druh mincí nebo drobných peněz papírových nebo za bankovky.

§ 14.

Hodnota bankovek vydaných za drobné peníze, které jsou v zásobě (v aktivech) u Národní banky Československé, odečítá se pro výpočet zlaté úhrady od celkového oběhu bankovek a závazků na viděnou splatných.

D. Ustanovení přechodná.

§ 15.

(1) Dosavadní stříbrné mince po 10 Kč (obyčejné i jubilejní) a 5 Kč, jakož i mince po 25 h ze spěže (bronzu) niklové, zůstávají nadále zákonným platidlem a platí o nich obdobně ustanovení §§ 7 až 9 tohoto zákona.

(2) Ve styku soukromém není nikdo povinen přijímati těchto stříbrných mincí po 10 Kč a 5 Kč více než za 250 Kč a mincí po 25 h více než za 25 Kč.

(3) Ministr financí vyhlásí ve Sbírce zákonů a nařízení nejméně roční lhůtu, po jejímž uplynutí přestanou býti stříbrné mince po 10 Kč (obyčejné) a 5 Kč, jakož i mince po 25 h zákonným platidlem, a další opět nejméně roční lhůtu, ve které budou tyto mince

vyměňovány beze srážky za jiná platidla u poštovních úřadů a u Národní banky Československé. Ustanovení toto neplatí o stříbrných desetikorunách jubilejních z roku 1928, které zůstávají zákonným platidlem.

E. Závěr.

§ 16.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí v dohodě s ministrem pošt a telegrafů.

(2) Zároveň pozbývá platnosti zákon ze dne 9. června 1932, č. 94 Sb. z. a n., o nové soustavě drobných peněz, a zákon ze dne 11. března 1937, č. 36 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon právě zmíněný.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Kalfus v. r.

102.

Vyhláška ministra financí (98) ze dne 19. května 1938 o dovozu československých platidel.

Podle § 19, odst. 3 vládního nařízení ze dne 29. února 1924, č. 46 Sb. z. a n., kterým se provádějí některá ustanovení zákona ze dne 14. prosince 1923, č. 7 Sb. z. a n. z r. 1924, o ochraně československé měny a oběhu zákonných platidel, ustanovují s účinností ode dne 23. května 1938:

Čl. 1.

Dovoz československých platidel všeho druhu (bankovek, drobných peněz papírových i mincí) z ciziny do republiky Československé, ať se děje jakýmkoliv způsobem, jest zakázán. Výjimky jsou povoleny toliko v cestovním styku v rozsahu stanoveném ve článku 2.

Čl. 2.

(1) Cestující s cestovním průkazem (cestovním pasem), ať tuzemec vracující se z ciziny, nebo cizinec vstupující do republiky Československé, smí dovézt československých mincí a papírových 10 Kč a 20 Kč úhrnem nejvíce za 300 Kč.